

Geachte leden van de raad,

Op 7 mei 2026 heeft u tijdens bespreekronde 1b en de raadsvergadering per fractie een zienswijze gegeven op het ontwerp-warmteprogramma. Deze zienswijzen hebben wij gebruikt om het ontwerp-warmteprogramma te verbeteren. In de bijlage staat een puntsgewijs overzicht van uw (samengevatte) zienswijzen en op welke manier deze zijn verwerkt in het ontwerp-warmteprogramma. Wanneer de zienswijze niet heeft geleid tot het aanpassen van het ontwerp-warmteprogramma, leggen we dat daar uit.

Het college heeft het ontwerp-warmteprogramma voor een termijn van 6 weken ter inzage gelegd. Iedereen kan daarop een zienswijze indienen. Nadat de termijn is afgelopen verwerken we de zienswijzen in het definitieve warmteprogramma, met een nota van beantwoording. Het definitieve warmteprogramma wordt door ons vastgesteld, waarna gestart kan worden met de uitvoering daarvan.

Hoogachtend,

Fractie	Vraag/opmerking die een wijziging voorstelt (samengevat)	Beantwoording	Warmte-programma aangepast?
PRO	Toevoegen 4 ^e startwijk om doelen te halen.	Het Middengebied (Volendam) staat op de indicatieve planning om een wijkuitvoeringsplan voor op te stellen. Omdat de planning van de uitbreiding van het elektriciteitsnet door Liander in deze wijk nog indicatief is, is het onzeker of het binnen dit warmteprogramma kan vallen of dat tegen die tijd een andere wijk kansrijker is.	Nee
	Planning voor de lange termijn, wanneer komt welke wijk ongeveer aan bod.	We hebben de planning concreter gemaakt. Een nog langere termijnplanning vinden wij onverantwoordelijk, gezien de onzekerheid over de volgorde en snelheid van de uitbreiding van het elektriciteitsnet. De kans is groot dat tegen die tijd een andere keuze verstandiger is, en we willen geen verwachtingen scheppen die niet waargemaakt kunnen worden.	Ja
	Weinig aandacht voor mensen met weinig investeringsmogelijkheden: er bestaan mogelijkheden zoals intensievere begeleiding, voorfinanciering.	We hebben de maatregelen verduidelijkt in het warmteprogramma. Zoals ook aangegeven tijdens de themaraad op 13 december 2025 ontvangt u in de loop van dit jaar concretere informatie met betrekking tot de isolatieaanpak 2026-2028.	Ja
	We moeten niet wachten op Liander in wijken waar nog geen netverzwaring is gepland, maar daar gefaseerde ondersteuning t/m hybride oplossingen bieden.	Wij hebben het idee dat we verschillende woorden gebruiken, maar uiteindelijk hetzelfde bedoelen. In de hele gemeente bieden we ondersteuning aan, waarbij wordt aangehaakt bij de behoeften van de bewoners op dat moment. Dit gaat dus alleen niet wijkgericht, maar gemeente breed. Dit komt omdat wijkgericht werken veel arbeidsintensiever is en de capaciteit en middelen hiervoor op dit moment ontbreken. We hebben specifiek opgenomen dat ondersteuning tot en met een hybride warmtepomp in de gemeente brede aanpak tot de mogelijkheden behoort, waarbij vooraf de netimpact met Liander wordt besproken. Ondersteuning voor all-electric gemeente breed is op dit moment niet de hoofdfocus, door ontbrekende netcapaciteit en beperkte middelen.	Ja
	Gesprekken aangaan met bedrijven om inzicht te krijgen waar kansen liggen, welke bedrijven welwillend zijn en op welke samenwerking we	De gemeente heeft het initiatief genomen om samen met bedrijven (via en met IBEV) en de Rabobank een zgn. Greendeal op te stellen en te ondertekenen. De Greendeal is een intentieovereenkomst met als doel om bedrijven te verduurzamen. Een van de hoofdpunten is de energievoorziening (elektriciteit). De eerste stappen zijn om samen met bedrijven een energieverkenning uit te voeren waarbij het aanbod en de vraag	Nee

	kunnen bouwen wat betreft warmte. In hoeverre worden deze gesprekken al gevoerd?	naar energie in kaart wordt gebracht, waaronder warmte. Daaruit komen een aantal scenario's en acties die we vervolgens verder uitwerken. Denk aan Slimme energiesystemen op bedrijventerreinen, advies voor individuele ondernemers, subsidie voor bedrijven verstrekken. Het Programma Energie en Klimaat is hier binnen de gemeente de trekker van.	
	Er ontbreekt een aanpak voor bedrijven.	Deze is onbedoeld niet opgeschreven in het warmteprogramma. We hebben een aanpak op hoofdlijnen toegevoegd in het warmteprogramma.	Ja
CDA	Meer uitleg en eerlijk blijven over netcongestie: er moet duidelijker worden uitgelegd wat er niet kan.	Netcongestie is een probleem dat niet statisch is, maar per moment en per straat verschilt. Doordat niet overal wordt gemeten weet Liander niet precies waar en wanneer dit het geval is. Het is dus niet mogelijk om vooraf precies te zeggen wat waar kan. Wat we wel kunnen doen is op de meest kansrijke plekken inzetten en daarbij altijd eerlijk communiceren over wat wel/niet kansrijk is. Daarbij blijven we in nauw overleg met Liander, zodat we op ieder moment beschikken over de stand van zaken en mogelijkheden op dat moment. Maatregelen waarvan we vooraf weten dat die niet mogelijk zijn, stimuleren we niet. We hebben dit verduidelijkt in het warmteprogramma.	Ja
	Wat gebeurt er met de wijken die wijkaanpak krijgen: mensen moeten vooraf worden betrokken.	Op pagina 17 van het warmteprogramma staat beschreven hoe we van start willen gaan bij een wijkuitvoeringsplan en dat we vooraf de bewoners betrekken. We hebben de beschrijving van het proces verduidelijkt in het warmteprogramma.	Ja
	Wat kunnen mensen aan subsidie/ondersteuning verwachten.	Een warmteprogramma beschrijft de aanpak op hoofdlijnen. Dit is om flexibel te blijven de komende 5 jaar en om te kunnen reageren op ontwikkelingen die we nu nog niet kennen. Zoals in het warmteprogramma staat vermeld, kunnen mensen rekenen op advies, begeleiding en subsidie. De invulling daarvan kan per periode verschillen.	Nee
	Het warmteprogramma moet in bredere context van energie opwek worden bekeken, we moeten voorkomen dat die twee beleidsterreinen langs elkaar heen lopen.	Het is een terecht punt dat deze beleidsterreinen met elkaar moeten worden afgestemd. Het warmteprogramma vormt uiteindelijk onderdeel van het programma Energie en Klimaat. Daarin wordt ingegaan op het onderdeel opwek van energie, ook in relatie tot de ambities uit het warmteprogramma.	Nee
Volendam80	Ga in gesprek met jonge starters, om natuurlijke	We hebben een informatieflyer waarmee we via makelaars (starters) actief informeren. Dit zijn concrete maatregelen die geen plaats hebben in een warmteprogramma, maar eerder passen in een uitvoeringsagenda. Dit omdat het te	Nee

	momenten om te verduurzamen te benutten.	concreet is. De gemeenteraad heeft als uitgangspunt 'we benutten natuurlijke investeringsmomenten' vastgesteld en deze is opgenomen in het warmteprogramma. Onder dit uitgangspunt kunnen dergelijke maatregelen worden genomen.	
	We maken ons zorgen om maatschappelijke kosten in de vorm van leefbaarheid en geluidoverlast. De geluidnorm uit het Bbl moet daarom een vaste regel zijn, niet een advies. Het moet aantrekkelijk worden om geluidloos te installeren. Daarbij moet rekening worden gehouden met cumulatie van geluid.	De geluidnorm uit het Bbl is wetgeving waar de opdrachtgever en installateur aan moeten voldoen en is dus geen advies. We zijn het eens met de suggestie dat moet worden gestimuleerd dat bij plaatsing van warmtepompen geluidmaatregelen worden getroffen als blijkt dat niet wordt voldaan aan deze normen. Dit is verduidelijkt in het warmteprogramma.	Ja
	Figuur 4 op bladzijde 10. De prognose is lineaire groei, is logaritmisch niet logischer?	Figuur 4 is bedoeld ter illustratie van of we ons doel gaan behalen. Wij zijn het eens met de suggestie dat waarschijnlijk niet elk jaar evenveel woningen aardgasvrij worden gemaakt. En dat dit aantal toeneemt naar mate de tijd vordert. Een goed onderbouwde prognose is alleen moeilijk te maken. Bij een aanname van logaritmische groei is het argument te maken dat dat te optimistisch is. Omdat het meer als illustratie dient, en aangezien het doel met 60% niet behaald wordt, is het aannemelijk dat zelfs met rooskleurigere aannames er meer gemeentelijke inzet nodig is. In het warmteprogramma is verduidelijkt dat het gaat om een aanname, niet om een onderbouwde prognose.	Ja
	Geen kosten van warmtepompen in bijlage B, kunnen deze worden getoond?	Van geen van de scenario's in bijlage B zijn de kosten vermeld. Zoals in de bijlage is te lezen, komt dit omdat het geen voorspellingen van kosten zijn. Van veel variabelen, zoals energiekosten, materiaalkosten en financieringskosten, zijn deze door hun variabiliteit moeilijk te voorspellen. De vergelijking is bedoeld om met dezelfde aannames verschillende scenario's te vergelijken. We willen voorkomen dat de kosten een eigen leven gaan leiden als voorspelling. In maatwerkadviezen krijgen bewoners een kostenplaatje mee wat het concreet betekent voor hun woning.	Nee
(zienswijze is ook ingediend	We moeten flexibel blijven wat betreft warmtetechniek.	In het warmteprogramma wijzen we een voorkeursteknik aan op basis van een analyse en afweging. Dit is om duidelijkheid te bieden aan bewoners en andere stakeholders waar we op in willen zetten. Het geeft dus de richting aan, maar het is	Ja

door Kras LEV, ONS Belang en FvD)		altijd mogelijk om daar onderbouwd van af te wijken. Het warmteprogramma geldt daarnaast voor 5 jaar, en elke 5 jaar moet het beleid worden herzien met een nieuw warmteprogramma. We hebben dit verduidelijkt in het warmteprogramma.	
ONS Belang	Waar is de mensgerichte aanpak, wat betekent het voor de bewoner.	In het warmteprogramma proberen we zo duidelijk mogelijk uit te leggen waarom we welke keuzes maken. Doordat het een aanpak op hoofdlijnen is, is daar niet altijd een concreet verhaal voor bewoners van te maken. Dit gaan we uiteraard wel doen bij de uitvoering van het warmteprogramma. Daarin nemen we uw suggestie mee.	Nee
	De batenkant ontbreekt.	We hebben dit meer benadrukt in het warmteprogramma.	Ja
	Houdt de deur open voor pilots, kleinschalige collectieve oplossingen.	Zie beantwoording van dezelfde zienswijze bij Volendam80.	Ja
	Voorkom aanwijsplicht, ga uit van vrijwilligheid	Dat onderschrijven wij en is in lijn met wat we in het warmteprogramma hebben opgeschreven.	Nee
	Onderschat de invloed op welstand en geluid (cumulatie) niet en tref mitigerende maatregelen	In onze huidige welstandsnota is opgenomen dat moet worden gestreefd naar een zo onopvallend mogelijke plaatsing en vormgeving van de installatie. Bij monumenten of een Beschermd Stadsgezicht -of Dorpsgezicht dan wel binnen het bijzondere welstandsgebied dienen installaties altijd uit het zicht vanaf de openbare weg/groen te worden geplaatst. Er kan daarnaast worden gehandhaafd via welstandsexcessen. Hiermee wordt het effect op de welstand dus gereguleerd. Wat betreft het voorkomen van geluidsoverlast wijzen we op mitigerende maatregelen bij het stimuleren van warmtepompen. We hebben dit explicieter benoemd in het warmteprogramma.	Ja
	Netcongestie: bijpraten door Liander.	Dit gaan we in samenwerking met de griffie organiseren. Er staat een bijeenkomst gepland voor 3 september.	N.v.t.
Zeevangs Belang	Betrek de dorpsraden bij participatie.	Dit doen we en hebben we nu ook opgeschreven in het warmteprogramma.	Ja
	Hoe weet de gemeente welk label een woning heeft?	We gebruiken landelijke databases voor inzicht in het energielabel van woningen. Echter zijn er nog steeds woningen die geen energielabel hebben. We gebruiken slimme software om een inschatting te krijgen van het mogelijke energielabel als dat ontbreekt.	Nee
D66	Het warmteprogramma moet ambitieuzer zijn.	In de uitgangspuntennotitie heeft de gemeenteraad vastgesteld dat we aansluiten bij nationale doelstellingen. Dit hebben wij opgenomen in het warmteprogramma en	Nee

		doorvertaald naar lokale doelstellingen. Met dit warmteprogramma denken wij de komende 5 jaar de stappen te zetten om de landelijke doelen te halen.	
	De wijkaanpak moet sneller en breder, ook in andere wijken kunnen we beginnen met isoleren.	De gemeente heeft beperkte capaciteit en middelen om woningen te verduurzamen. Een wijkaanpak is een arbeidsintensieve aanpak. We hebben daarom gekozen voor de wijken die het meest kansrijk zijn om zo veel mogelijk maatregelen te treffen. Daarnaast gaan we met doelgroepen (o.a. slechte energielabels) ook aan de slag wat betreft isolatie en begeleiding, dat doen we gemeentebreed met een wijkgerichte prioritering voor wat betreft bijvoorbeeld communicatie.	Nee
	Betaalbaarheid is belangrijk, iedereen moet mee kunnen doen. Het programma moet concreter worden over ondersteuning, financiering en begeleiding.	Een warmteprogramma beschrijft de aanpak op hoofdlijnen. Dit is om flexibel te blijven de komende 5 jaar en om te kunnen reageren op ontwikkelingen die we nu nog niet kennen. Zoals in het warmteprogramma staat vermeld, kunnen mensen rekenen op advies, begeleiding en subsidie. We hebben ook vermeld dat bewoners aanspraak kunnen maken op voorfinanciering.	Ja
	Wanneer komt de raad weer in positie om bij te sturen?	De raad is elk jaar in positie om bij te sturen bij het vaststellen van de gemeentelijke budgetten. Daarin zijn keuzes te maken in hoeveel ondersteuning de gemeente aanbiedt. In december 2026 staat er een raadsplein op de agenda, waarin wordt geïnformeerd over de voortgang van programma Energie en Klimaat en waar feedback kan worden gegeven. Daarnaast wordt de raad betrokken bij het opstellen van het wijkuitvoeringsplan.	Nee
	Er mist een duidelijke aanpak voor Vve's, eigenaren van monumenten, en huishoudens met beperkte financiële ruimte.	Het warmteprogramma beschrijft de aanpak op hoofdlijnen. Dit is om flexibel te blijven de komende 5 jaar en om te kunnen reageren op ontwikkelingen die we nu nog niet kennen. In de uitvoering wordt wel aandacht gegeven aan verschillen tussen woningen en bewoners. Zo houden we in advisering die we aanbieden rekening met monumenten. En wat betreft mensen met beperkte financiële ruimte is er bij de advisering aandacht voor de persoonlijke (financiële) situatie en bieden we voorfinanciering aan. Wat betreft Vve's is het aantal in onze gemeente zeer beperkt, en bestaat er al veel financiële en procedurele ondersteuning vanuit het Rijk. Een aparte aanpak zien wij daarom nu niet voor ons, VVE's kunnen meeliften op de algemene aanpak. Dit hebben wij verduidelijkt in het warmteprogramma.	Ja
	Programma moet concreter worden, met duidelijke tussendoelen, een helder	In het warmteprogramma staan concrete doelen voor 2030, 2035 en de langere termijn. Het tijdspad dat we schetsen doen we op basis van stappen waarvan we denken dat ze haalbaar zijn. Daardoor kunnen we niet nu al dingen zeggen voor over	Ja

	tijdpad en een gemeente die de regierol pakt.	15 jaar. We hebben het tijdsfad wat betreft de wijkuitvoeringsplannen verduidelijkt in het warmteprogramma. We pakken de regierol op basis van het opstellen van wijkuitvoeringsplannen en door gemeentebrede ondersteuning te bieden.	
Lokaal Edam Volendam	Het warmteprogramma kiest te veel risico's, door afhankelijkheid van het elektriciteitsnet.	Onze aanpak volgt het tempo van de uitbreiding van het elektriciteitsnet en maakt woningen vooruitlopend daarop klaar voor de overstap op aardgasvrij. Het alternatief; warmtenetten kennen vele risico's (o.a. kosten, maatschappelijk draagvlak). In het warmteprogramma is een afweging gemaakt van de risico's en op basis daarvan een keuze gemaakt voor een voorkeursmethode per wijk. Tijdens de uitvoering (o.a. in het wijkuitvoeringsplan) van het warmteprogramma bestaat de ruimte om op basis van een actuele risico inschatting de juiste keuze te blijven maken.	Nee
	Te eenzijdige afweging van warmtealternatieven, te weinig aandacht voor toekomstige risico's en te afhankelijk van elektriciteit.	In bijlagen A, B en D van het warmteprogramma wordt een brede afweging gemaakt van de verschillende aspecten van de warmtetechnieken. We zijn duidelijk over onze afweging waarom we toch voor all-electric kiezen. Ook warmtenetten zijn afhankelijk van elektriciteit.	Nee
	Geen duidelijk tijdpad/doelen en daarmee ontbreekt sturing/grip.	We hebben de planning verduidelijkt. Een nog langere termijnplanning vinden wij niet verantwoordelijk, gezien de onzekerheid over de volgorde van de uitbreiding van het elektriciteitsnet.	Ja
	We moeten meerdere scenario's openhouden.	Zie beantwoording van dezelfde zienswijze bij Volendam80.	Ja
	Kunnen we inzicht krijgen in welke regiemogelijkheden de gemeente heeft wat betreft kernenergie.	In het collegeakkoord 2022-2026 is opgenomen dat we als gemeente de ontwikkelingen volgen op het gebied van Kernenergie. Dat hebben we gedaan en doen we door de onderzoeken en resultaten van de gemeente Opmeer te volgen. De gemeente Opmeer heeft hierin veel werk verzet, de stukken zijn openbaar op de website van Opmeer toegankelijk. De volgende stap kan zijn dat de raad en de coalitie hier een volgende stap in benoemen. Bijvoorbeeld door de mogelijkheden voor een Small Modular Reactor voor de gemeente te onderzoeken. Dit past ook goed in de eerder benoemde 'energieverkenning' die we nu uitvoeren.	Nee
VVD	Kritisch blijven op betaalbaarheid voor ondernemers/bewoners.	Daar zijn wij het mee eens. De betaalbaarheid van de warmtetransitie is daarom als uitgangspunt opgenomen in het warmteprogramma en vormt de basis van de keuzes die worden gemaakt.	Nee

	Kritisch blijven op risico van netcongestie.	Dit onderschrijven wij. Daarom hebben we dit warmteprogramma met input van Liander opgesteld en betrekken wij hen bij de uitvoering daarvan.	Nee
	Liander uitnodigen, ook in kader van mogelijkheden warmteprogramma.	Dit gaan we in samenwerking met de griffie organiseren. Er staat een bijeenkomst gepland voor 3 september.	N.v.t.
	Geluidoverlast is lastig, liever geen maatregelen vergoeden als gemeente.	We hebben concreter opgeschreven dat geluidoverlast een aandachtspunt is dat wordt meegenomen bij het stimuleren van warmtepompen.	Ja
	Bij de participatie is het belangrijk om de dorpsraden te betrekken.	Dit doen we, maar hebben dit nu ook opgeschreven in het warmteprogramma.	Ja
	Het warmteprogramma mist concreetheid, wens is om vaker bij te praten over dit onderwerp.	Het warmteprogramma is een plan op hoofdlijnen voor de komende 5 jaar en is daarom niet concreet. In de uitvoeringsagenda en wijkuitvoeringsplannen wordt dit concreet gemaakt. We zullen de raad periodiek bijpraten over de onderwerpen die vallen onder het warmteprogramma. Dit doen we door middel van raadsinformatiebrieven zoals deze, de nieuwsbrief en een jaarlijkse presentatie over het programma Energie en Klimaat.	Nee
BVNL	Overgaan op all-electric is heeft te veel risico, gezien de netcongestie.	Liander is verantwoordelijk voor de betrouwbaarheid van het elektriciteitsnet en reguleren hoeveel vraag en aanbod daarop wordt aangesloten. Ons tempo van all-electric volgt de uitbreiding van het elektriciteitsnet en we blijven afstemmen met Liander, zodat er geen verhoogde risico's op het niet leveren van elektriciteit/warmte ontstaan.	Nee
	Om aanbod van elektriciteit te garanderen moet worden ingezet op kernenergie.	Het warmteprogramma gaat over het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving, en niet over het aanboren van nieuwe energiebronnen. Dit onderwerp hoort thuis bij het programma Energie en Klimaat. De zienswijze zal worden meegenomen in de energieverkenning die daarvoor gaat worden uitgevoerd.	Nee
	We moeten bewoners vooraf betrekken, niet achteraf informeren.	Bewoners vooraf betrekken is ons uitgangspunt. Daarom hebben we voor het warmteprogramma een vragenlijst uitgezet en de uitkomsten verwerkt. In het warmteprogramma staat dat we bij de wijkaanpak beginnen met een bewonersbijeenkomst. Het is dus nadrukkelijk de bedoeling om het wijkuitvoeringsplan samen met de wijk op te stellen.	Nee

	Het ontbreekt aan draagvlak, de negatieve geluiden zien we onvoldoende terug in het warmteprogramma.	In bijlage C van het warmteprogramma staan de resultaten van de vragenlijst vermeld. Daarin zijn ook de negatieve geluiden te vinden. Uiteindelijk komt een gemengd beeld uit de vragenlijst, maar blijkt dat de meerderheid positief of neutraal tegenover aardgasvrij wonen staat.	Nee
	Ga uit van vrijwilligheid in het warmteprogramma, duw geen systeem door.	Dat onderschrijven wij en is in lijn met wat we in het warmteprogramma hebben opgeschreven.	Nee
FvD	We moeten voorzichter zijn met conclusies trekken, gezien de onzekere randvoorwaarden. Ook wat betreft verwachting management naar bewoners.	De voorkeurstechiek die we per wijk aanwijzen geeft aan waar we op in willen zetten de komende jaren, maar staat niet vast. Als uit nieuwe inzichten blijkt dat een andere keuze verstandiger is, is dat mogelijk. Wij hebben dit verduidelijkt in het warmteprogramma.	Ja
	Is er inzicht in netuitbreiding tot 2050.	Wij hebben geen inzicht in de planning voor netuitbreiding tot 2050. We hebben wel inzicht in de plannen van Liander en Tennet voor een kortere tijdspanne.	Nee
	Er ontbreekt een financieel overzicht voor een inwoners.	Wij hebben gekozen om dit niet in het warmteprogramma op te nemen, omdat dit een eigen leven kan gaan leiden als voorspelling van de kosten. Het financiële plaatje verschilt veel tussen type woningen, bouwjaar, energielabel etc. Ook de mogelijkheden tot leningen, subsidies en energieprijzen beïnvloeden dit. Met een maatwerkadvies bieden we dit inzicht per bewoner, waardoor mensen een goede inschatting krijgen van de kosten.	Nee
	We moeten flexibel blijven in scenario's/warmtealternatieven	Zie beantwoording van dezelfde zienswijze bij Volendam80.	Ja
	Is er serieus gekeken naar hybride oplossingen, tussenstappen of wijkgerichte faseringen die de druk op het elektriciteitsnet beperken, investeringen voor inwoners spreiden en meer flexibiliteit behouden voor toekomstbestendige technologische ontwikkelingen?	Ja, in principe stoelt onze aanpak op de zaken die door u genoemd worden. Hybride oplossingen maken deel uit van onze aanpak, we gaan deels wijkgericht aan de slag en we bieden bij onze ondersteuning ruimte voor fasering aan.	Nee

